

Deel III

**Landschapontwikkelings-
perspectief Midden-Delfland® 2025**

Bij de verdere ontwikkeling van het Midden-Delflandgebied tot 2025

streven wij naar:

- *versterking van de kernkwaliteiten*
- *versterking van het contrast stad - land*
- *versterking van de relaties met de bredere omgeving*
- *versterking van de relaties met de directe omgeving*
- *versterking van de kwaliteit van de randen*
- *zonering van het recreatief gebruik: stad –rand – land*
- *versterking van het agrarisch kerngebied*
- *versterking van het kerngebied weidevogels*
- *benutting van de kwaliteiten van het land als recreatief uitloopgebied*
- *benutting van de recreatieve potenties van het water*
- *versterking van de oost-west verbinding.*

Doelstellingen Midden-Delflandgebied

Versterking van de kernkwaliteiten

Zes kernkwaliteiten bepalen de identiteit van het Midden-Delflandgebied:

- de agrarische identiteit (koe in de wei)
- de openheid
- het robuuste watersysteem
- de robuuste natuur
- de cultuurhistorische waarden
- de verbinding tussen stad en land.

Bij de verdere ontwikkeling van het Midden-Delflandgebied vormt het behoud en de versterking van deze zes kernkwaliteiten het uitgangspunt.

Versterking van het contrast stad - land

Het contrast tussen het open agrarisch gebied van Midden-Delfland en haar verstedelijkte omgeving is een kernkwaliteit die wij zullen behouden. In Midden-Delfland zien wij geen ruimte voor verdere verstedelijking en verdichtende ontwikkelingen. Deze zullen met oog voor ruimtelijke kwaliteit binnen de stad plaatsvinden. In het open middengebied staan wij voor behoud van de openheid en het versterken van de (ruimtelijke, agrarische, ecologische en recreatieve) kwaliteit van de open ruimte. De relatieve stilte die hier nog heerst zullen wij bewaren.

Versterking van de relaties met de bredere omgeving

Op het schaalniveau van de Randstad Zuidvleugel vormt Midden-Delfland een centrale open ruimte, vrijwel omgeven door verstedelijkt en verglaasd gebied. Het is niet onze bedoeling van Midden-Delfland een afgesloten enclave te maken. Daarom investeren we in de versterking van de relaties met de bredere omgeving:

- naar het noordoosten versterken we de verbinding met het gebied van Pijnacker / Oude Leede en sluiten we Midden-Delfland aan op de Groenblauwe Slinger en op de groengebieden langs de Rotte
- naar het noordwesten koppelen we het gebied, door het Westland, met de kust. Hiervoor zien we planologische mogelijkheden langs de Maasdijk en de Poelwetering
- Midden-Delfland is ontstaan als 'een landschap aan de rivier'. Maar de relatie tussen het land en de rivier is nauwelijks meer herkenbaar aanwezig. Spoorlijn, snelweg, industrie en woonbebouwing snijden het landschap vrijwel van de rivier af. We richten Midden-Delfland weer als veranda naar de Nieuwe Waterweg met het vizier op de rivier.

Versterking van de relaties met de directe omgeving

Ook een schaalniveau lager intensiveren we de relaties tussen Midden-Delfland en haar omgeving. We zullen nadrukkelijk uitwerking geven aan het thema 'Stad en land verbonden'. We ontwikkelen groenblauwe vingers die vanuit de stedelijke centra tot in het hart van Midden-Delfland reiken. Wandel- en fietspaden sluiten we hierop aan. Op deze wijze halen we de recreant op een logische manier het Midden-Delflandgebied binnen.

Wij zullen stimuleren dat de wederkerige relatie tussen stad en land wordt benut voor een structurele verbetering van de inkomenspositie van agrariërs. Door bij te dragen aan een duidelijk gezicht van de agrarische sector naar buiten. En door ondersteuning van de ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de sector en met bijvoorbeeld ondernemingen in de stad of recreatieve ondernemingen.

Het elan van het Midden-Delflandgebied met zijn dorpen en omliggende steden versterkt de bedrijvigheid. Het menselijk gezicht, de streekeigenheid, rust en onthaasting, uniciteit van de ligging en duurzaamheid met de natuur bieden inspiratie voor ondernemers. Het bedrijfsleven draagt met nieuwe initiatieven op het vlak van sport en ontspanning, detailhandel en horeca bij aan de levendigheid.

Versterking van de kwaliteit van de randen

Om twee redenen zullen we investeren in de kwaliteit van de randen:

- de kwaliteit van de randen bepaalt de kwaliteit van de open ruimte
- we willen de intensieve recreatie zo dicht mogelijk bij de stad opvangen.

Kwaliteit van de openheid

In Midden-Delfland is de stad altijd nabij. Desondanks waan je je in grote delen van Midden-Delfland ver van de stad verwijderd. Zowel in de illusie ver van het stedelijk leven verwijderd te zijn als in de beleving van het contrast tussen stad en land schuilt een kwaliteit.

De aanwezigheid van de stad laat zich niet ontkennen. Maar we vinden het ongewenst dat de stad vanuit het landelijk gebied altijd en overal zichtbaar is. Evenwicht in de mate van aanwezigheid van de stad vinden we van belang. Een aantal zorgvuldig gecomponeerde doorzichten op het hoogstedelijke silhouet wordt afgewisseld met groene randen die de stad aan het zicht onttrekken.

Opvang intensieve recreatie

De recreatiedruk vanuit de stad willen we zo dicht mogelijk bij de steden zelf opvangen. Op bewust gekozen overgangen van stad naar land worden zones ontwikkeld waar intensievere vormen van recreatie worden gecombineerd met natuurontwikkeling en waterberging.

Zonering van het recreatief gebruik; stad-rand-land

In het recreatief gebruik is sprake van een zonering. In de stad creëren we ruimte voor stedelijke, meer dagelijkse vormen van recreatie. Voor recreatie waar in de onmiddellijke leef- en woonomgeving behoefte aan is: van speelplein tot wijkpark.

Aan de rand van de stad creëren we ruimte voor intensieve vormen van recreatie die een groter ruimtebeslag vergen: van speelwei tot klimbos.

In het landelijk gebied creëren we mogelijkheden voor meer extensieve en individueel bepaalde vormen van recreatie. Recreatie die is gericht op de beleving van natuur en landschap, al wandelend of fietsend of vanaf het water.

Anders gezegd: De stad is het territorium van de wipkip, de stadsrand van de kip op de barbecue en het land van de kip die op het boerenerf scharrelt.

Versterking van het agrarisch kerngebied

De dominantie van de agrarische functie is bepalend voor de authenticiteit van Midden-Delfland. Het centrale deel van Midden-Delfland behouden we als het agrarisch kerngebied.

Hier leggen we het accent op:

- behoud van de openheid
- optimaliseren van de agrarische productieomstandigheden
- versterking van de kwaliteit van de randen
- opheffen en voorkomen van met name de oost-west barrières.

In het agrarisch kerngebied leggen we het primaat bij de landbouw en in het bijzonder de melkveehouderij. De koe in de wei is immers het icoon van het landschap van Midden-Delfland. In het kerngebied is ruimte voor agrarische vernieuwing. Dat kan betrekking hebben op schaalvergroting, op de ontwikkeling van streekproducten, bijvoorbeeld in het kader van Cittaslow Midden-Delfland en op een verbreding van de landbouw die, via nieuwe producten, diensten en samenwerkingsrelaties optimaal profiteert van de nabijheid van een kritische en kapitaalkrachtige stedelijke markt.

Wij zetten ons in om de huidige diversiteit aan agrarische bedrijven (groot naast klein, gangbaar naast biologisch, met of zonder verbreding) te behouden en waar mogelijk te versterken. De niet-duurzame, verspreidliggende glastuinbouw zullen we saneren.

Versterking van het kerngebied weidevogels

Het gegeven dat we in het agrarisch kerngebied het primaat bij de landbouw leggen, betekent niet dat hier geen ruimte is voor natuur en recreatie. De weidevogelkwaliteiten zijn gebaat bij een gezond en open melkveehouderijgebied.

Landbouw en natuur kunnen in Midden-Delfland goed samengaan. De aanduiding 'agrarisch kerngebied' gaat samen met de aanduiding 'kerngebied weidevogels'. We zullen agrariërs stimuleren om het leefgebied van de weidevogels, zoals grutto en kievit in stand te houden door aangepast weidebeheer (mozaïekbeheer), het weghalen van niet-cultuurhistorische beplanting die dient als schuilplaats voor predatoren, slootkantononderhoud, aangepaste bemesting en regulatie van populaties. Dat kan alleen als zij daar ook voor worden betaald.

Benutting van de kwaliteiten van het land als recreatief uitlooph gebied

Met zoveel steden binnen handbereik, zien we een groot potentieel voor recreatie. Het open landschap van Midden-Delfland nodigt uit tot fietsen en wandelen, tot beleving van natuur en landschap.

Voor agrarische ondernemers kunnen de bezoekers aan Midden-Delfland extra inkomen genereren. De nabijheid van de stad maakt het aantrekkelijk familiefeesten, bedrijfsuitjes, congresfaciliteiten aan te bieden. De wandelaars, fietsers en recreanten te water kunnen onderweg producten van het land kopen en besluiten bij de boer te overnachten.

Wij stimuleren de ontwikkeling van deze activiteiten daar waar ze aansluiten op het karakter van het Midden-Delflandgebied.

Benutting van de recreatieve potenties van het water

Kenmerkend voor Midden-Delfland is het alom aanwezige water. Water dat ook recreatief gebruikt kan worden. Denk aan de smalle fiets- en wandelpaden op de boezemkaden en langs de hoofdwat ergangen, maar ook aan het gebruik van het water zelf door de kleine watersport. Het water verbindt stad en land met elkaar. Vanaf het water beleef je de openheid van het gebied 'van binnen uit'. De boezems vormen letterlijk verhoogde wat ergangen door het landschap, zij liggen als 'catwalks' in de polder.

We versterken de recreatieve waarde van het water door oude historische wat ergangen te herstellen, nieuwe verbindingen aan te leggen om rond te kunnen varen en bruggen passeerbaar te maken voor de kleine recreatievaart. Op unieke punten en bij openbare functies creëren we mogelijkheden voor aanlegsteigers. We maken het gebied toegankelijker door bestaande havens uit te breiden en nieuwe havens aan te leggen.

Foppenplas

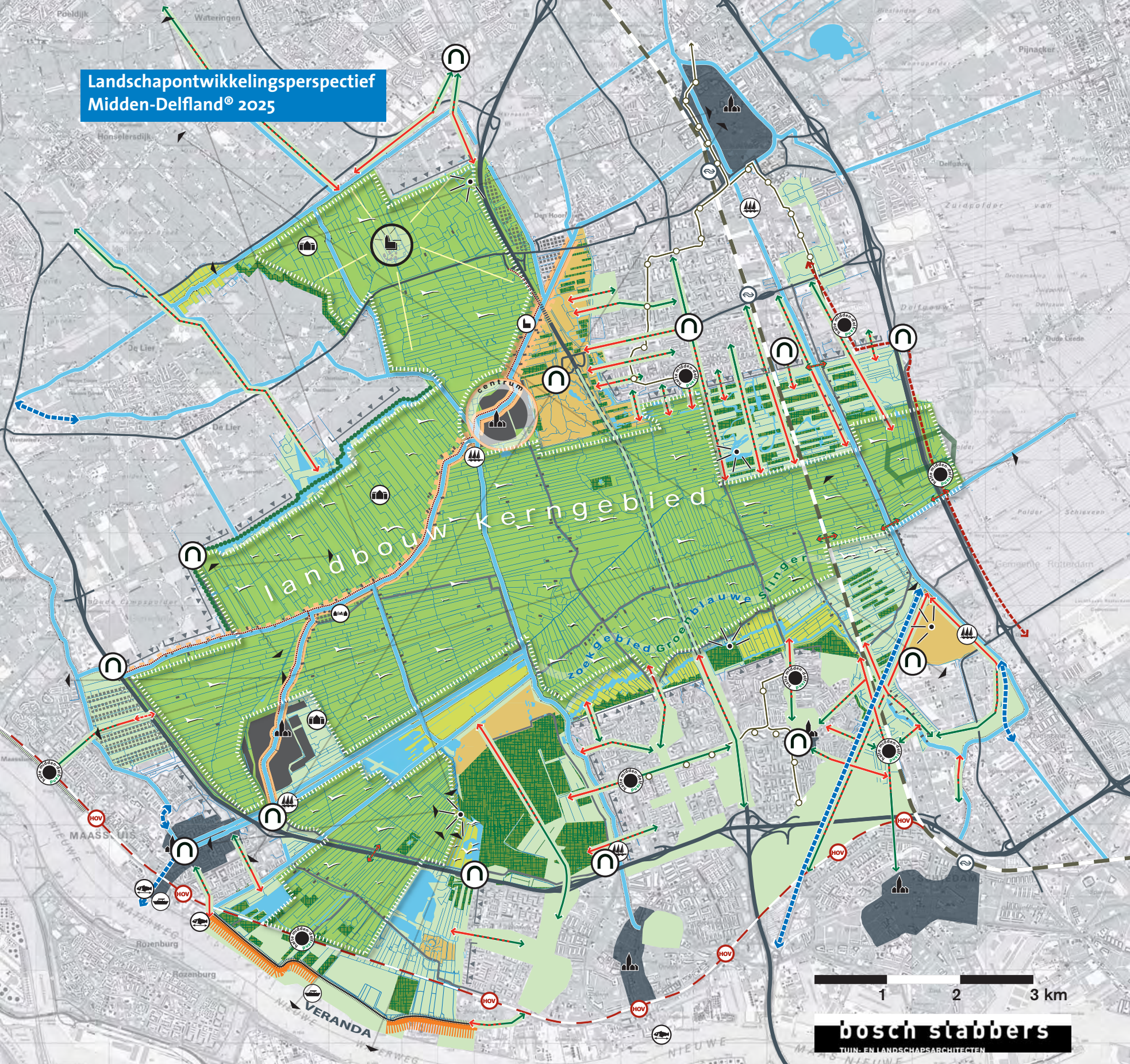
Binnen het netwerk van vaarwegen ligt de Foppenplas. De recreatievaart heeft hier de ruimte om zich over een open gebied te bewegen. Wij zien mogelijkheden voor zeer beperkte aanpassingen en uitbreidingen in en aan de Foppenplas met behoud van het karakter. Dit om het recreatieve karakter ook in de toekomst te behouden. Voor de uitbreiding van de Foppenplas richting de Foppenspolder is geen ruimte, aangezien wij de Foppenspolder als landbouwgebied willen behouden en waar mogelijk willen versterken. Daarbij komt dat het niet onze ambitie is van Midden-Delfland een groot watersportgebied voor West-Nederland te maken.

Versterking van de oost-west verbinding

Met de ontwikkeling van de infrastructuur (A20, spoorlijn, Schie en A13 en eventuele doortrekking van de A4) zijn er binnen Midden-Delfland in de oost-west verbinding een aantal sterke barrières (voor mens en dier) ontstaan. Door het opheffen dan wel beperken van deze breuklijnen zorgen we voor herstel van de ruimtelijke en functionele samenhang van het Midden-Delflandgebied. Mocht de doorgetrokken A4 er komen, dan is onze inzet dat deze zorgvuldig wordt aangelegd en ingepast en dat het kwaliteitsprogramma gelijktijdig en gelijkwaardig wordt ontwikkeld en uitgevoerd, conform de gemaakte IODS-afspraken. Uiteraard staat het LOP een nog betere inpassing niet in de weg.

Landschapontwikkelingsperspectief
Midden-Delfland® 2025

Landschapontwikkelings- perspectief Midden-Delfland® 2025

De doelen die wij nastreven bij de verdere ontwikkeling van het Midden-Delflandgebied hebben we vertaald in concrete maatregelen, weergegeven in het Landschapontwikkelingsperspectief Midden-Delfland® 2025.

Veelkleurig landbouwkerngebied *Ruimte voor de boer*

Binnen Midden-Delfland is er een diversiteit aan type landbouwbedrijven. De kracht van de landbouw in Midden-Delfland ligt in zijn veelkleurigheid. Deze hangt samen met de keuzes die de agrariërs in hun ondernemerschap kunnen maken. Voor de verdere ontwikkeling van de landbouw worden mogelijkheden gecreëerd voor schaalvergroting en de ontwikkeling van diensten die bij het karakter van Midden-Delfland passen.

Wij zullen stimuleren dat vrijkomende gronden door zittende agrariërs worden aangewend om hun economische kansen te vergroten. Mede met het oog op de kansen die dit biedt voor het succesvol incorporeren van op natuurontwikkeling gerichte beheerprogramma's, van slootkantbeheer tot weidevogelbeheer.

Om invulling te kunnen geven aan schaalvergroting zijn nieuwe eigentijdse bedrijfsgebouwen mogelijk, die trots en zelfbewust in het landschap staan en toegesneden zijn op de bedrijfsvoering van morgen. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de ligging en vormgeving van de bedrijfsgebouwen en de bedrijfsvoering passen bij het karakter van het landschap.

Weidevogels en landbouw

Binnen het landbouwkerngebied ligt een aantal gebieden dat zeer uitzonderlijk rijk is aan weidevogels. Wij stimuleren agrariërs om, binnen de mogelijkheden die zij zien, het agrarisch beheer (peilbeheersing, maairegiem, mozaïekbeheer, aangepaste bemensing) en recreatief gebruik van hun weilanden (zonering, afsluiting routes broedseizoen) af te stemmen op de weidevogelkwaliteiten. De diensten voor weidevogelbeheer zullen wij zoveel als mogelijk compenseren.

Ruimte voor waterberging

In het Midden-Delflandgebied wordt extra ruimte voor water gecreëerd en wordt het water langer in het gebied vastgehouden. Ook de, op basis van de Europese kaderrichtlijn Water, te nemen maatregelen voor de waterkwaliteit zullen ruimte vragen. Het waterplan van de gemeente Midden-Delfland en het Hoogheemraadschap van Delfland vormt hiervoor het kader.

Gras voor glas

Het verspreidliggende glas in het Midden-Delfland doet afbreuk aan de openheid van het landschap en voegt weinig ruimtelijke kwaliteit toe. De (niet-duurzame) glasbestanden worden waar mogelijk gesaneerd, waarna de locatie wordt herontwikkeld als weiland. In een aantal gevallen komt de eigenaar voor financiële compensatie in aanmerking (ruimte voor ruimte-regeling). Woningbouw zal worden toegestaan waar deze zich voegt binnen bestaande of historische structuren. In de Maaslandse Dam zal een unieke ontwikkeling plaats vinden. In dit buurtschap mogen mensen zich alleen vestigen als ze de aantrekkelijkheid van de Maaslandse Dam voor anderen weten te vergroten.

Buiten het areaal niet-duurzaam glas bevindt zich in het duurzame glastuinbouwgebied enkele hectares glas die alle eigenschappen hebben van niet-duurzaam glas. Zij zijn tevens gelegen in, in potentie, waardevolle landschappelijke gebieden. Aan de Westgaag liggen

in het cultuurhistorische lint nog enkele verouderde kassen. In de Woudse Polder liggen kassen die fysiek zijn afgesloten van het grotere duurzame glastuinbouwgebied. Daar waar voor voortzetting van het huidig gebruik volgens de ter plaatse opererende ondernemers geen perspectief is, is een nieuwe in het landschap passende ontwikkeling het aangewezen alternatief. Dit voorkomt verrommeling en oneigenlijk gebruik van de kassen.

Openheid en lange zichtlijnen

Midden-Delfland is een open landschap waar nog een relatieve stilte is, je ver van je af kunt kijken en schier eindeloze weilanden ziet met aan de horizon het silhouet van de steden. Behoud van de relatieve stilte in het gebied en de lange zichtlijnen, met ingekaderde zichten op de stedelijke silhouetten vormen randvoorwaarden bij nieuwe ontwikkelingen.

Kerngebied weidevogels

Het hele agrarisch kerngebied is tevens het 'kerngebied weidevogels'. Ook daarbuiten bevindt zich een aantal gebieden, die al bestemd zijn voor of bestemd zullen worden voor natuur of onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Deze gebieden vormen tezamen de kraamkamer voor een gezond weidevogelbestand. Wij zullen natuurbeschermers en agrariërs in de omgeving stimuleren in deze gebieden te streven naar een optimale leefomgeving voor de weidevogels om de kwaliteit van het weidevogelbestand te versterken.